

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 26.11.2007
COM(2007) 745 final

RAPORTUL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN

**PRIVIND APLICAREA DIRECTIVEI 2003/9/CE DIN 27 IANUARIE 2003 DE
STABILIRE A STANDARDELOR MINIME PENTRU PRIMIREA
SOLICITANȚILOR DE AZIL**

1. INTRODUCERE

La 27 ianuarie 2003, Consiliul a adoptat Directiva 2003/9/CE de stabilire a standardelor minime pentru primirea solicitanților de azil¹. Directiva este aplicabilă tuturor statelor membre cu excepția Irlandei și Danemarcei² și are ca scop armonizarea legislațiilor statelor membre în ceea ce privește condițiile de primire aplicabile solicitanților de azil, contribuind astfel la stabilirea unor condiții de egalitate valabile la nivelul întregii UE în domeniul azilului și la reducerea mișcărilor secundare. Directiva în cauză reprezintă una dintre „pietrele de temelie” pentru prima fază a Sistemului European Comun de Azil, astfel cum a fost prevăzut în Programele de la Tampere din 1999 și de la Haga din 2004³.

Prezentul raport, care îndeplinește obligația atribuită Comisiei prin articolul 25 din directivă, urmărește să ofere o privire de ansamblu asupra transpunerii și aplicării directivei de către statele membre, precum și să identifice posibile aspecte problematice. Constatările prezentului raport au contribuit la elaborarea Cărții Verzi privind viitorul politicii în domeniul azilului.

Raportul a fost elaborat pe baza a două studii realizate pentru culegerea informațiilor necesare privind stadiul punerii în aplicare și executării directivei⁴.

Pentru acele state membre (BE, EL, DE, AT) care nu adoptaseră legislația de transpunere necesară la data elaborării prezentului raport (sfârșitul anului 2006), informațiile au fost colectate pe baza proiectelor de lege disponibile.

2. MONITORIZAREA TRANSPUNERII

Statele membre aveau obligația de a transpune directiva până la 6 februarie 2005.

Serviciile Comisiei au asistat în mod activ statele membre în procesul de transpunere prin organizarea de reuniuni periodice cu experți naționali.

În urma expirării termenului limită de transpunere, au fost inițiate proceduri de încălcare a legislației comunitare împotriva tuturor statelor membre care nu au reușit să comunice sau să comunice în totalitate măsurile de transpunere luate. Astfel, în conformitate cu articolul 226 din tratat, Comisia a adresat 19 scrisori de somație și 10 avize motivate. Decizia de a se înainta cazurile Curții de Justiție a fost luată în cazul a 6 state membre. Trei cazuri au fost retrase, unul a fost clasat⁵, iar două sunt încă pe rol⁶.

---

¹ JO L 31, 6.2.2003, p.18.

² În sensul prezentului raport, „statele membre” înseamnă statele membre pentru care directiva este obligatorie.

³ Concluziile Președinției Consiliului European de la Tampere, octombrie 1999; anexa 1 la Concluziile Președinției Consiliului European de la Bruxelles, noiembrie 2004.

⁴ REM „Sisteme de primire, capacitățile acestora și situația socială a solicitanților de azil în cadrul sistemului de primire din statele membre UE”, mai 2006 - studiu contractat de Rețeaua academică pentru studii juridice privind imigrația și azilul în Europa - „Odysseus”.

⁵ Cauza împotriva Austriei, în care statul austriac a fost găsit vinovat de nerespectarea obligațiilor sale prevăzute în tratat.

⁶ Cauzele împotriva Greciei și Germaniei.

3. PUNEREA ÎN APLICARE A DISPOZIȚIILOR SPECIFICE

3.1. Domeniu de aplicare

Conform articolelor 2 litera (c) și 3, directiva este aplicabilă solicitanților de azil din momentul completării de către aceștia a cererii de protecție internațională în temeiul Convenției de la Geneva și până în momentul adoptării deciziei finale cu privire la cererea acestora.

În principiu nu au fost identificate probleme în ceea ce privește destinarii cărora ar trebui să li se aplice directiva. În plus, marea majoritate a statelor membre au optat să aplice directiva și persoanelor care solicită protecție subsidiară.

trebuie remarcat faptul că principalul motiv pentru care protecția subsidiară nu a fost inclusă în directivă a fost că, la momentul adoptării acesteia, conceptul în cauză nu făcea încă parte din *acquis*-ul comunitar privind azilul. Totuși, odată cu adoptarea Directivei privind calificarea⁷, conceptul de protecție subsidiară a devenit parte integrantă a cadrului legislativ comunitar privind azilul, fapt care trebuie să se reflecte în toate instrumentele privind azilului.

Cu timpul, au fost identificate unele dificultăți minore în ceea ce privește aplicarea directivei în timp. Unele state membre ale căror proceduri sunt divizate în numeroase etape nu aplică directiva, de exemplu, persoanelor aflate în faza de admisibilitate (ES, NL). Alte state aplică directiva doar solicitanților care s-au înregistrat deja sau care dețin un anumit tip de carte de identitate (EL, UK, CY). Unele state membre limitează, de asemenea, aplicabilitatea directivei pe durata necesară determinării statului membru responsabil de procesarea cererii de azil în temeiul Regulamentului de la Dublin⁸ (AT, FR, ES).

Toate statele membre respectă norma conform căreia directiva este aplicabilă până la adoptarea deciziei finale (respectiv a unei decizii care, în conformitate cu legislația națională, nu mai poate fi contestată).

Cu toate acestea, există probleme serioase privind aplicabilitatea directivei în toate centrele de găzduire a solicitanților de azil. Nu mai puțin de șapte state membre (UK, BE, IT, NL, PL, LU, CY)⁹ nu aplică directiva în centrele de detenție. Alte state membre (de exemplu, AT) nu o aplică în zonele de tranzit.

Întrucât directiva nu permite excepții în ceea ce privește aplicabilitatea sa în anumite centre pentru solicitanții de azil, dispozițiile acesteia se aplică tuturor tipurilor de locații, inclusiv centrelor de detenție.

---

⁷ Directiva 2004/83/CE din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională, și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, 30.9.2004).

⁸ Regulamentul (CE) nr. 343/2003 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de azil prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe, JO L 50, 25.2.2003, p. 1.

⁹ Situația Spaniei, Greciei și Portugaliei nu este clară.

3.2. Norme procedurale

3.2.1. Informarea

Articolul 5 cere statelor membre să furnizeze solicitanților de azil informații în scris, într-o limbă pe care aceștia o înțeleg, cu privire la drepturile și obligațiile lor în temeiul directivei și cu privire la organizațiile care oferă asistență juridică sau de oricare altă natură.

Solicitanții de azil sunt informați corespunzător în marea majoritate a statelor membre. Doar câteva state membre nu au transpus deloc (DE) sau au transpus numai parțial (AT) dispoziția în cauză în legislația națională.

Au fost identificate unele probleme în anumite state membre (CY, SI, DE și MT), unde informațiile cu privire la organizațiile care oferă asistență solicitanților de azil nu par a fi suficiente.

Informațiile sunt furnizate de către toate statele membre în termen de 15 zile de la data depunerii cererii de azil. Numărul de limbi în care informațiile sunt disponibile variază de la un stat membru la altul – de la 3 (MT) la 34 (AT).

Accesul la informații în mai multe limbi este esențial pentru asigurarea accesului efectiv al solicitanților de azil la drepturile care le sunt garantate prin directivă. **Prin urmare, statele membre sunt încurajate să apeleze la asistența financiară oferită prin Fondul European pentru Refugiați¹⁰ pentru a crește numărul de limbi în care sunt puse la dispoziție informațiile.**

3.2.2. Documentație

Articolul 6 obligă statele membre să elibereze solicitanților de azil un document care să specifice numele și statutul acestora, în termen de trei zile de la depunerea cererii de azil.

Mai multe state membre nu respectă acest termen limită. Unele state nu au introdus nicio dispoziție de acest gen în legislația națională (DE, NL, HU, EL, ES). Alte state au introdus un termen limită clar în legislația lor, dar, în practică, acesta nu este respectat (IT, SE, UK, FR).

Toate statele membre eliberează documentația corespunzătoare solicitanților de azil care nu se află în detenție. Cu toate acestea, atât forma, cât și conținutul documentelor variază considerabil. În special, multe state membre eliberează documente care nu specifică identitatea, ceea ce, deși este permis prin directivă, cauzează numeroase probleme practice (de exemplu, probleme la deschiderea unui cont bancar). Un model armonizat al documentelor înmânate solicitanților de azil, care să specifice identitatea acestora, ar contribui la înlăturarea unor astfel de probleme practice.

Aproape niciun stat membru nu eliberează documente solicitanților de azil aflați în detenție, conform dispozițiilor directivei (cu excepția NL, CY, IT).

---

¹⁰ Decizia Consiliului din 2 decembrie 2004 de instituire a Fondului European pentru Refugiați pentru perioada 2005 - 2010, JO L381, 28.12.2004, p. 52.

În majoritatea statelor membre, documentele sunt valabile pe tot parcursul procedurilor, iar în acele state în care valabilitatea lor este limitată (de la 2 luni la 1 an), procedurile de înnoire nu creează niciun fel de probleme.

3.2.3. Procedura de retragere a beneficiului condițiilor de primire

Dacă, în conformitate cu articolul 16 alineatele (1)-(3), se ia decizia de a retrage beneficiul condițiilor de primire, directiva conține anumite norme procedurale [articolul 16 alineatul (4)], inclusiv dreptul de recurs împotriva unei decizii negative și dreptul la asistență judiciară gratuită în cadrul recursului (articolul 21).

Nu au fost identificate probleme majore privind garantarea caracterului individual, imparțial și independent al unor decizii de retragere.

Se semnalează unele probleme cu privire la posibilitatea de a introduce recurs împotriva anumitor decizii negative. Cu toate că toate statele membre oferă această posibilitate pentru deciziile de detenție, unele dintre ele nu prevăd posibilitatea de a face recurs împotriva deciziilor care afectează libertatea de circulație a persoanelor (AT, UK, SK), retragerea sau reducerea beneficiului condițiilor de primire (HU, SI) sau împotriva oricărei decizii, alta decât cea de detenție (ES, MT). Alte probleme constau în existența unor decizii de retragere insuficient justificate sau notificate oral (NL, SI). Toate aceste situații contravin articolului 21 alineatul (1).

Numai două state membre (CY, EL) nu prevăd accesul gratuit la asistență judiciară în cadrul recursului. Unele state membre îl acordă doar solicitanților de azil care nu pot plăti cheltuielile necesare sau aceluia a căror procedură de recurs ar putea fi încununată cu succes (de exemplu, NL, DE). În sfârșit, s-au raportat probleme practice privind accesul efectiv la asistență judiciară în anumite state membre (LV, HU, AT, EE).

3.3. Condițiile materiale de primire și unitatea familiei

3.3.1. Forma

Articolele 13 și 14 obligă statele membre să asigure solicitanților de azil condiții materiale de primire (adică adăpost, hrană, îmbrăcăminte, etc.), dar nu impun reguli stricte în ceea ce privește forma acestora.

Cazarea este asigurată **în natură** în majoritatea statelor membre. Forma cea mai frecventă este cea a cazării colective. Doar câteva state membre (UK, BE, IT, SE) asigură cazare individuală. Tipul de cazare variază în anumite state membre în funcție de stadiul procedurii de azil (AT, FI, SI, NL, PL, CZ, SK). Foarte rar, sunt oferite alocații bănești pentru acoperirea cheltuielilor de cazare: Franța, Italia, Spania și Slovenia –lipsa spațiilor de cazare; Belgia și Portugalia – în funcție de stadiul în care se află procedura; Cipru – ca regulă. **Hrana** este asigurată în natură în majoritatea statelor membre (cu excepția: EE, LV, UK, FI, SE). Deși modul în care se asigură **îmbrăcăminte** necesară solicitanților de azil diferă considerabil, statele membre care oferă asistență financiară în acest scop sunt încă în minoritate (AT, FI, LU, NL, PL, UK, ES, SE, PT, CY, uneori BE și AT).

În plus, chiar dacă nevoile materiale de bază sunt satisfăcute în natură, solicitanților de azil li se oferă aproape în toate statele membre (cu excepția Sloveniei) alocații bănești în vederea acoperirii altor cheltuieli.

3.3.2. *Condiții suficiente și unitatea familiei*

În conformitate cu articolele 13 și 14, condițiile materiale de primire trebuie să fie suficiente pentru a asigura subzistența și sănătatea solicitanților de azil. Articolul 8 și articolul 14 alineatul (2) obligă de asemenea statele membre să mențină unitatea familiei pentru solicitanții de azil care beneficiază de adăpost.

Nu au fost identificate probleme majore în cazurile în care condițiile materiale de primire sunt asigurate în natură și în centrele de primire.

Numărul locurilor de cazare pentru solicitanții de azil acoperă cererea în marea majoritate a cazurilor. Astfel cum se prevede în directivă, în cazurile în care solicitanților de azil li se asigură adăpost, cele mai multe dintre statele membre garantează *unitatea familiei solicitanților*. Numai în două state membre (IT, DE), garantarea unității familiei este condiționată de îndeplinirea anumitor cerințe procedurale de către solicitanți, ceea ce ar putea contraveni directivei.

Cu toate acestea, unele state membre au încă un deficit de locuri de cazare disponibile pentru solicitanții de azil (și anume, CY, IT, FR). Alte probleme s-au înregistrat în ceea ce privește îmbrăcăminte pentru solicitanții de azil (SI, SK, LT, PL, CZ, LV, CY, NL) sau nivelul în general scăzut al condițiilor de primire (LT, EL).

Caracterul adecvat al condițiilor de primire oferite solicitanților de azil aflați în detenție, deși în general diferit față de condițiile care pot fi oferite solicitanților de azil care nu se află în detenție, din motive evidente, poate fi contestat doar în câteva state membre (HU, LT, SI, EL, BE, IT, MT).

Principalele probleme în ceea ce privește aplicarea directivei au fost descoperite în statele membre în care solicitanților de azil li se oferă alocații bănești. Aceste alocații sunt adesea prea mici pentru a asigura subzistența (CY, FR, EE, AT, PT, SI). Sumele sunt foarte rar egale cu sprijinul social minim oferit resortisanților și, chiar în cazul în care este vorba de aceeași sumă, este posibil ca aceasta să fie în continuare insuficientă având în vedere faptul că solicitanții de azil nu beneficiază de sprijinul familiei și/sau de alte tipuri informale de sprijin.

3.3.3. *Cazuri de retragere a beneficiului condițiilor de primire*

Articolul 16 alineatele (1)-(3) specifică situațiile în care condițiile de primire oferite solicitanților de azil pot fi reduse sau retrase (de exemplu, neîndeplinirea obligațiilor de raportare, obținerea de beneficii ilegale din condițiile materiale de primire).

Unele state membre retrag beneficiul condițiilor de primire în situații neautorizate de directivă (FI, DE, NL și anumite regiuni din AT).

Doar câteva state membre aleg, în conformitate cu articolul 16 alineatul (2), să refuze condițiile de primire pentru solicitanții care nu au depus cererile cât de repede cu putință (EL, MT, CY, UK). În ultimul caz, totuși, invocarea dispoziției în cauză a fost serios limitată de hotărârea Camerei Lorzilor privind conformitatea cu articolul 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului¹¹.

---

¹¹ Opiniile Lorzilor responsabili cu soluționarea apelului privind hotărârea luată în cauza Regina vs. Secretarul de Stat al Departamentului de Interne din 3 noiembrie 2005, [2005] UKHL 66.

3.4. Drepturi

3.4.1. Libera circulație și șederea

Articolul 7 acordă solicitanților de azil dreptul la libera circulație pe teritoriul statului membru în care au depus cererea și de a-și alege locul de reședință. Acest drept poate fi limitat în anumite situații (situații care țin de interesul public sau de ordinea publică, prelucrarea rapidă a cererii).

Solicitanții de azil care nu se află în detenție

Având în vedere puterea discreționară importantă a statelor membre de a limita dreptul la libera circulație și la ședere, nu au fost raportate probleme substanțiale privind aplicarea dispozițiilor relevante.

Majoritatea statelor membre acordă dreptul la libera circulație pe teritoriul întregii țări. Câteva state membre (CZ, AT, LT) își rezervă dreptul de a limita dreptul la libera circulație din rațiuni care țin de ordinea publică. Două state membre (DE, AT) restricționează de regulă libertatea de deplasare a solicitanților de azil la teritoriul unui district. În alte state membre, libertatea de deplasare este restricționată în practică, întrucât solicitanții de azil trebuie să de prezinte în centrele de cazare sau să locuiască în acestea în anumite perioade (NL, SK, SI, HU, LT, EE, CZ).

Unele state membre nu le permit solicitanților de azil să își aleagă locul de reședință (AT, DE, LU, NL, EL). Alte state acordă acest drept în anumite condiții sau într-o anumită etapă a procedurii de azil. Câteva state membre oferă solicitanților de azil dreptul de a-și alege singuri locul de reședință, ceea ce reprezintă adesea singura modalitate de a compensa capacitatea scăzută a centrelor de primire (de exemplu, FR, CY). Anumite state membre apelează la dispoziția în cauză și pentru a face condițiile de primire dependente de locul de reședință (PL, FI, EE, LT).

În anumite state membre, solicitanții de azil sunt liberi să părăsească locul de reședință fără nicio autorizație sau adresând o cerere de natură pur formală, care este în mod normal acceptată (CY, FR, PT, LU, MT, PL, SE, BE, EE, IT, HU). Alte state membre au introdus sisteme de control mai riguroase bazate pe un număr limitat de zile de absență, obligația de raportare sau chiar imposibilitatea de a părăsi centrul cu excepția unor circumstanțe excepționale.

Solicitanții de azil aflați în detenție

Detenția este prevăzută de către toate statele membre din numeroase motive (de la circumstanțe excepționale – Germania – la practica generală de a ține în detenție toți solicitanții de azil care au intrat ilegal pe teritoriul statului membru, cu excepția solicitanților cu nevoi speciale – Malta). În mod similar, durata perioadei de detenție variază de la 7 zile (PT) la 12 luni (MT, HU) sau chiar pe perioadă nedeterminată (UK, FI).

Cu toate acestea, dat fiind faptul că, în conformitate cu directiva, detenția reprezintă o excepție de la regula generală a liberei circulații, la care se poate apela doar atunci când „se dovedește necesară”, detenția automată, în lipsa oricărei evaluări a persoanei în cauză, contravine directivei. Mai mult, durata detenției, cu excepția cazurilor justificate corespunzător (de exemplu, ordinea publică), care împiedică solicitanții de azil aflați în

detenție să se bucure de drepturile garantate prin directivă, contravine de asemenea dispozițiilor directivei.

3.4.2. Accesul la centrele de cazare

Solicitanții de azil pot contacta UNHCR-ul (Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați), consilierii lor juridici și ONG-uri.

Nu au fost raportate probleme speciale în legătură cu aplicarea articolului 14 alineatul (2). UNHCR-ul, consilierii juridici și ONG-urile au în general un acces privilegiat la toate centrele de cazare (inclusiv la cele de detenție) și pot avea puncte de contact printre solicitanții de azil. Anumite state membre acordă acces la centrele de cazare înainte de obținerea autorizațiilor speciale (în special ONG-urilor).

3.4.3. Accesul la asistență medicală și la ocuparea forței de muncă

Solicitanții de azil au dreptul la acces condiționat pe piața forței de muncă și la asistență medicală.

Accesul la cel puțin asistența medicală de urgență, astfel cum este prevăzut la articolul 15, este garantat de către toate statele membre, inclusiv pentru solicitanții de azil aflați în detenție. Un număr mare de state membre au extins accesul la asistență medicală, oferind adesea un acces similar celui oferit resortisanților (CZ, NL, PL).

Având în vedere flexibilitatea considerabilă a articolului 11, nu au fost înregistrate probleme majore referitoare la respectarea regulilor privind accesul solicitanților de azil la piața muncii.

Jumătate dintre statele membre restricționează accesul pe piața muncii pentru o perioadă maximă autorizată, și anume până la un an (CZ, EE, DE, FR, HU, LV, MT, PL, SK, SI, UK, CY). Nouă state membre (EL, PT, AT, FI, SE, IT, ES, NL, LU) autorizează accesul pe piața muncii după perioade mai scurte, de la momentul depunerii cererii – Grecia, până la 9 luni – Luxemburg. Doar Lituania încalcă directiva neacordând deloc acces pe piața muncii solicitanților de azil.

Solicitanții de azil aflați în detenție nu au acces pe piața muncii, din motive evidente. Acest lucru contravine directivei în cazul acelor state membre în care perioada de detenție poate depăși 12 luni (FI, UK).

Adeseori statele membre prevăd ca solicitanții de azil să depună cereri în vederea obținerii de permise de muncă (AT, BE, EE, DE, HU, LV, MT, NL, PL, SK, SI, SE, ES, LU, FR, UK) și limitează accesul pe piața muncii la anumite sectoare ale economiei (CY) și la durata timpului de lucru autorizat, uneori destul de restrictiv (NL, FR, AT).

Restricțiunile suplimentare impuse acelor solicitanți de azil cărora li s-a acordat deja acces pe piața muncii, precum necesitatea de a obține un permis de muncă, ar putea în practică să îngreuneze considerabil accesul.

3.4.4. *Accesul la educație*

Conform articolului 10, solicitanții de azil minori și copiii solicitanților de azil (inclusiv ai solicitanților aflați în detenție) au dreptul de a avea acces la educație în termen de cel mult 3 luni de la data depunerii cererii de azil.

Minorii care nu se află în detenție

Dacă accesul la învățământul primar nu reprezintă o problemă, accesul la învățământul gimnazial depinde adesea de numărul de locuri disponibile sau de deciziile autorităților locale (AT, SI, FI, HU). În câteva state membre, este posibil ca minorilor să li se acorde acces la învățământ doar în anumite momente ale anului școlar, ceea ce, în practică, poate cauza întârzieri (PL, FR).

Minorii aflați în detenție

Contrar dispozițiilor directivei, numeroase state membre refuză accesul la educație minorilor aflați în detenție sau duc la imposibilitatea sau limitarea acestuia în practică (AT, BE, FI, FR, HU, IT, PL, SK, SI, UK, NL). Doar în câteva state membre este recunoscut acest drept sau sunt organizate clase speciale în centrele de detenție (LV, CZ, LT, SE).

3.5. Solicitanții de azil cu nevoi speciale

3.5.1. *Identificarea*

Având în vedere necesitatea de abordare a necesităților solicitanților de azil vulnerabili, statele membre sunt obligate să identifice necesitățile în cauză (articolul 17).

Anumite deficiențe de transpunere au fost deja identificate în definiția grupurilor vulnerabile. Deși majoritatea statelor membre recunosc astfel de persoane prin enumerarea tuturor grupurilor menționate în directivă sau folosind o clauză deschisă, unele state membre nu acoperă întreaga listă prevăzută la articolul 17 alineatul (1) sau nu tratează deloc problema persoanelor cu nevoi speciale (SK, FR, HU, LT, MT, PL, LV, EE și unele regiuni din AT).

Mai mult, în câteva state membre (UK, DE, AT, BE, LU, EL, IT, SK, SI) nu se aplică nicio procedură de identificare. Deși aceasta nu constituie efectiv o obligație, pot exista dubii serioase privind modalitatea în care sunt identificate persoanele cu nevoi speciale sau dacă acestea sunt de fapt identificate în statele membre care nu prevăd un astfel de instrument.

Identificarea solicitanților de azil vulnerabili reprezintă un element esențial fără de care dispozițiile directivei vizând tratamentul special acordat acestor persoane nu ar avea niciun sens.

3.5.2. *Nevoile solicitanților de azil vulnerabili*

Soluționarea nevoilor persoanelor vulnerabile a fost identificată drept una dintre principalele deficiențe în aplicarea directivei.

Solicitanților de azil vulnerabili trebuie să li se asigure servicii de reabilitare adecvate (victimelor minore ale abuzului, neglijenței, exploatării, etc.), reprezentare legală (minorilor neînsoțiți) sau tratamentul necesar (victimelor oricărui act de violență) – a se vedea articolele 17-20.

Cu toate că nevoile speciale de cazare sunt, în principiu, rezolvate, accesul adecvat la asistență medicală prezintă unele neajunsuri, de exemplu, lipsa accesului efectiv la asistență medicală, lipsa asistenței medicale specifice (în special pentru victimele actelor de tortură și violență) și acoperirea insuficientă a cheltuielilor.

Deși minorii sunt în general cazați împreună cu părinții lor sau cu alte rude, au fost identificate o serie de deficiențe în ceea ce privește minorii cu nevoi speciale. În unele cazuri, nu au fost adoptate niciun fel de dispoziții legale specifice (EE, FR, HU, LV, LU). Un număr de state membre au probleme practice, care îngreunează accesul efectiv al minorilor la un regim special, de exemplu, subevaluarea necesităților, lipsa de resurse umane specializate.

Minorilor neînsoțiți li se garantează reprezentare legală în aproape toate statele membre. Aceștia sunt în general găzduiți în familii adoptive sau în centre speciale; găsirea membrilor familiilor acestora este de asemenea asigurată legal sau practic. Doar trei state membre (DE, SE, PT) au ales să cazeze minorii neînsoțiți cu vârsta de peste 16 ani în centre destinate adulților.

Pot apărea probleme serioase în statele membre care nu exclud detenția solicitanților de azil cu nevoi speciale. Majoritatea acestor state autorizează detenția minorilor și multe dintre ele autorizează chiar și detenția minorilor neînsoțiți. Întrucât nivelul condițiilor de primire în detenție scade în mod inevitabil, este greu de imaginat cum s-ar putea răspunde nevoilor speciale ale persoanelor vulnerabile (în special ale minorilor). Chiar dacă unele state membre au luat măsurile necesare în această privință, acestea nu vizează toate grupurile de persoane cu nevoi speciale.

Dată fiind situația specială a acestora, detenția solicitanților de azil vulnerabili ar trebui considerată o măsură de ultimă instanță, în cazuri justificate corespunzător. În orice caz, detenția nu ar trebui să pericliteze accesul acestora la drepturile care le sunt garantate prin directivă (și anume, accesul la asistență medicală adecvată, la tratamentul necesar și la reabilitare, la educație pentru minori). Mai mult, în ceea ce privește minorii, luarea deciziei de detenție a acestora trebuie să țină cont și de interesele copilului.

În plus, în ceea ce îi privește pe minorii neînsoțiți, articolul 19 alineatul (2) prevede clar că aceștia ar trebui plasați împreună cu rude adulte, familia adoptivă, în centre de cazare special adaptate pentru minori sau în alte spații de cazare adecvate minorilor. Detenția solicitanților de azil în cauză trebuie să aibă loc doar cu respectarea deplină a acestei prevederi și doar în cazurile în care detenția în sine se dovedește a fi în interesul copilului.

3.6. Funcționarea sistemului condițiilor de primire

3.6.1. Personal și resurse

Articolul 24 prevede ca personalul care se ocupă de solicitanții de azil să urmeze cursuri de instruire adecvate și ca statele membre să aloce resurse corespunzătoare primirii solicitanților de azil.

Pot fi exprimate anumite dubii în ceea ce privește atât nivelul resurselor umane, cât și cel al resurselor materiale alocate în vederea punerii în aplicare a sistemelor condițiilor de primire în trei state membre (IT, CY, MT).

Chestiunea instruirii personalului este de obicei abordată fie prin dispoziții legale, fie în practică. Există totuși unele probleme cu privire la tematica cursurilor de instruire. Instruirea

este axată în special pe aspectele legate de femei și minori. Doar state membre asigură instruire cu privire la victimele torturii. În unele cazuri a fost identificată absența personalului specializat (EE, EL, LT) și a instruirii lingvistice (EE, EL, PL).

Principiul confidențialității personalului a fost în mare măsură pus în aplicare în ceea ce privește atât angajații administrațiilor publice, cât și pe cei ai altor părți implicate. În această privință, pot fi semnalate anumite deficiențe atunci când centre întregi sunt conduse de entități private, cum ar fi ONG-urile.

4. CONCLUZII

Pe ansamblu, directiva a fost transpusă în mod satisfăcător în majoritatea statelor membre. Au fost semnalate doar câteva probleme orizontale privind transpunerea incorectă sau aplicarea eronată a directivei. Comisia va examina și urmări toate cazurile în care au fost identificate probleme în aplicarea directivei.

Contrar previziunilor imediat următoare adoptării directivei, se pare că statele membre nu și-au redus standardele anterioare de asistență a solicitanților de azil. Cu toate acestea, prezentul raport a arătat în mod clar că gradul mare de libertate acordat de directivă în anumite domenii, în special în ceea ce privește accesul pe piața muncii, asistența medicală, nivelul și forma condițiilor materiale de primire, dreptul la libera circulație și nevoile persoanelor vulnerabile, subminează obiectivul creării unor condiții de egalitate în domeniul condițiilor de primire.

Identificarea unor răspunsuri adecvate la aceste probleme depășește obiectul prezentului raport, întrucât aceasta necesită o amplă reflecție politică asupra nivelului de ambiție al Sistemului European Comun de Azil. Aceste chestiuni sunt, prin urmare, abordate de Cartea Verde privind viitorul politicii în domeniul azilului, pe care Comisia a publicat-o de curând.

Înainte de a propune amendamente la directivă, Comisia consideră deci necesar să aștepte rezultatele consultării publice cu privire la Cartea Verde.